

CVIČEBNÍ LISTY

Příloha „Vojenských rozhledů“.

Redaktoři: Brig. generál Jiří Birula a podplukovník gšt. František Pohunek.

—aí:

Jezdecká skupina v bitvě za podmínek střetnutí.

Mapa 1 : 75.000 Milovice a okolí.

Námět.

I. 12. října se střetla modrá vyšší jednotka D. se VII. nepřátelským armádním sborem a dosáhla do 18 hodin Předměřic n. Jiz. (SPO), Jiřic, hřbetu Na Vruticku a háj. Bohumilova, jsouc ve svazu na východě.

II. Do 5 hodin 13. října¹⁾ po nočním přesunu shromáždily se v prostoru Stará Boleslav, Brandýs n. Lab. jezd. pl. 12 (bez 1 eskadrony), SPO1, 4, 5²⁾, cykl. prapor 5 a děl. oddíl 85; velitelem této jezdecké skupiny byl plk. B.

III. Ve 2 hod. dostal plk. B. po příjezdu do Brandýsa od velitele armády tento rozkaz:

„a) Vlastní pěchota se na vých. břehu Jizery zmocnila do večera 12. října Předměřic, Jiřic, trig. 214 na Vruticku, Šibáku, Zbožíčka... Nepřítel v dotyku se zakopává. Jeho záp. křídlo je na jižních okrajích lesa Okrouhlika.

b) Ve 24 hod. 12. října byl zachycen letcem menší nepřátelský proud pěchoty neznámé síly, vyrážející z Luštěnic po silnici na západ. V touž dobu byly pozorovány skupinky koní na silnici v lese záp. od Luštěnic a v Brodci. Na záp. břehu Jizery do večera 12. října nepřítel zpozorován nebyl.

c) Vaše skupina chrání na západním břehu Jizery bok armády, která od 7.30 hod. 13. října pokračuje v útoku. Překročením Jizery vpadne skupina do nepřátelského týlu a ztíží ústup nepřátelských vojsk na sever.

d) Letka křídelní vyšší jednotky (SV. Lysá n. Lab.) spolu pracuje se skupinou B. podle jejího požadavku.

e) PZÚ armády Mochov.“

I.

Sledujme nyní činnost a rozhodnutí plk. B., jehož stihl armádní rozkaz ihned po příjezdu do Brandýsa, a kde mu bylo hlášeno, že cykl. prapor je již ve Staré Boleslavi a že zajišťuje severně Labe ubytovací sestavu skupiny. Všechny jednotky byly již na místě.

Plk. B. vyslal ihned svého zpravodajského důstojníka do Lysé n. Lab., aby získal podrobnější zprávy o situaci vyšší jednotky na křídle armády, o situaci jejího SPO, jakož i zprávy o nepříteli. Sám po zevrubném studiu rozkazu armády a mapy se rozhodl, „proniknouti nejprve do prostoru Mečeříž se současným zajištěním na Košáteckém potoce jako základny operací proti nepříteli, který by chtěl překročit Ji-

¹⁾ Východ slunce 13. října v 6.16 hod., západ v 17.16. Suché, jasné počasí.

²⁾ Složení SPO. vyjma cyklisty normální.

zeru; potom podle situace vlastní a vývoje útoku armády postoupit na Jizeru za druhým úkolem.“

V provedení nařídil:

A. Průzkum:

1. SPO. 5 s četou děl 85. děl. oddílu. Směr: Kostelní Hlavno, Mečeříž, Zdětín, Horky n. Jiz., Luštěnice. Úkol:

- a) naváže styk se záp. křídlem armády (prostor Předměřic?);
- b) zjistí, zda lesní defilé již od Mečeříže je prosto nepříteli, které udrží proti přesile do příchodu cyklistů;
- c) zda přechody přes Jizeru u Kochánek, N. Benátek, Dražic, Horek jsou způsobilé pro přechod nebo jsou nepřitelem obsazeny;
- d) situaci na záp. a vých. břehu Jizery;
- e) technické podmínky pro přechod přes Jizeru v pásmu mezi Dražicemi a Hrušovem;
- f) zajistiti na vých. břehu přechod přes Jizeru u Brodce ve směru na Luštěnice ve spojení s SPO. 4.

I záporné hlášení za a) až e).

2. SPO. 4 postoupí ve směru Lhota, Konětopy, H. Slivno, Hřívno, Chotětov, Jiz. Vtelno, Zámostí (asi 4 km sev. od Hrušova).

Úkol:

- a) zjistí, zda vých. okraje Košáteckého lesa a Na dlouhém běhu jsou prosty nepříteli (výšiny Kohout, Pod kovárnou, kóta 281 U Šibenice);
- b) situaci v prostoru Chotětov (trig. 265 Chotětov, Na nebesích, Šafránice);
- c) zda přechody přes Jizeru u Hrušova a Zámostí jsou použitelné a prosty nepříteli,
- d) situaci nepříteli na záp. a vých. břehu Jizery;
- e) technické podmínky pro přechod přes Jizeru mezi Hrušovem a Zámostí;
- f) ve spojení s SPO. 5 zajistí u trig. 246 jižně od Strašnova přechod přes Jizeru u Hrušova;
- g) proti nepřátelské přesile až do příchodu jezd. pl. 12 zajistí vyražení z Košáteckého lesa a na Dlouhém běhu.

3. Rozhraní (pro SPO. 5): kóta 281 U Šibenice, ž. st. Chrástský Dvůr, Hrušov, trig. 246;

4. obě SPO. hlásí složení, sílu a směr nepříteli, na kterého narazily, zda je to jezdectvo (z Brodce?), nebo pěchota (z Luštěnic?).

Zda na jejich směrech jsou nepřátelská OA. nebo tanky?

Jestliže se nepřítel brání, zda lze usuzovat na obranu dočasnou (úmyslný ústup).

Eventuální činnost dělostřelectva.

Provádí nepřítel zákopnické práce na západ nebo východ od břehu Jizery?

Leteckou činnost — hlavní směry.

5. Obě SPO. překročí čáru Konětopy, Kostelní Hlavno v 6.30 h.

6. Osa postupu plk. B.: Stará Boleslav, Hlavenec, Kostelní Hlavno, Mečeříž.

PZÚ. od 7 hod. — Kostelní hlavno.

B. Spolu pracující letce svěřil prostřednictvím styčného důstojníka, který se hlásil ve 3 hod. na SV. jezdecké skupiny, splnění těchto požadavků:

1. Hlavní prostor leteckého zájmu: Byšice (6 km záp. od Hor. Slivna), Předměřice n. Jiz., N. Benátky, Luštěnice, Hrušov, Chotětov.
2. Směry:
 - a) Luštěnice, Horky, Mečeříž, Kostelní Hlavno,
 - b) Chotětov, Dol. Slivno,
 - c) Mšeno, Mečeříž.
3. Čáry:
 - a) Strážovice, Hor. Slivno, Mečeříž,
 - b) Dol. Slivno, Benátky a Chotětov, Dražice,
 - c) tok Jizery (hlavně od N. Benátek až Zámostí v to).
4. a) Pozorujete postup nepřátelského jezdeckta, pěchoty, cyklistů, OA. a ÚV. v daných směrech do prostoru Dol. Slivno, Mečeříž; délka proudů?
- b) Pozorujete příznaky nepřátelské obrany v prostoru Mečeříž? Kde dělostřelectvo, zálohy?
- c) Kde je záp. křídlo vlastní armády a nepřítel? (Předměřice nebo severovýchodně?).
- d) Ustupuje záp. křídlo nepřítel — kterým směrem?
- e) Pozorujete opevňovací práce na Jizeře, na vých. aneb záp. břehu, hlavně u přechodů: Dražice, Horky, Hrušov, Zámostí?
- f) Pozorujete přítomnost pěchoty na Jizeře — dělostřelectvo?
- g) Kde jsou vlastní SPO.?
- h) Důležité zprávy též SPO.4, 5.

5. První let za svítání.

(Dále stanoví délku vlny a volací značky.)

C. Pohyb valných sil:

Prostor Hor. Slivno, Mečeříž dosáhne jezdecká skupina dvěma proudy:

1. západní proud — jezd. pluk 12 po ose Lhota, Dřísy, Konětopy.
1. postupný cíl: výšiny Kohout, Hor. Slivno, kóta 281 U Šibenice. Nenarazí-li na 1. cíli na nepřítel, postoupí bez zastávky přes Dol. Slivno na 2. post. cíl: osada Hřívno, trig. 265 Hřívno, ž. st. Chrástecký dv., kde je pohotov k postupu na Chotětov, Hrušov neb Horky.

Úkol: svým postupem ulehčí v pronikání vých. proudu na Mečeříž, Zdětín, Horky a kryje záp. bok jezdecké skupiny.

Východní hranice (vše v to): kóta 281 U Šibenice, ž. st. Chrástecký Dvůr, Hrušov.

2. Východní proud — cykl. prapor 5, děl. odd. 85 postoupí po ose Hlavenec, Kostelní Hlavno, Mečeříž.

Úkol: dosáhne prostoru Mečeříž a zajistí jej. Další postup na rozkaz.

3. SPO. 1 v Sudově Hlavně ve 2. sledu.

II.

Nyní prosíme čtenáře, který si zajisté již zakreslil situaci a rozhodnutí plk. B. na mapě, aby se sám, aniž četl naše další úvahy, zamyslel nad úkolem, který plk. B. dostal od velitele armády, a nad řešením, které ve-

litel jezdecké skupiny učinil. Jen tak bude mít toto cvičení svůj účel a splní své poslání v intencích našich Cvičebních listů.

Provedl jste své úvahy? Prosíme Vás, abyste nakreslil na téže mapě alespoň zhruba své rozhodnutí, abychom mohli pokračovat ve svých úvahách.

V čem zejména nesouhlasíte s řešením plk. B.?

Učinil jste již předpoklad o nepříteli? Předpoklad zdá se zde více na místě, než dojem, poněvadž velitel jezdecké skupiny není dosud v dotyku s nepřítelem a nemá ještě dojmů ani osobních, ani si i nemůže prozatím učinit dojem ze zpráv od svých jednotek, které teprve dorazily do ubytovacího prostoru. Budeme proto mluvit jen o předpokladech.

Během vydávání rozkazů plukovníkem B. vrátil se zpravodajský důstojník skupiny, vyslaný v noci do Lysé, a hlásil, že křídelní vyšší jednotka bude pokračovat v útoku od 7 hod. s úsilím na směr Jiřice, trig. 228 jv. Kbel, aby tak obcházela les Mladá od západu, kdežto úsilí sousední jednotky bude vedeno do kuloaru u Všejan k vymanévrování lesního komplexu Mladé od východu.

V druhé fázi manévru obou vyšších jednotek bude úsilí položeno na vnitřní křídla ve směr Čachovice, kóta 228 jihozáp. od Kosořic.

Zprávy došlé do 3 hod. z fronty velitelství křídelní vyšší jednotky nasvědčují tomu, že se nepřítel 13. října bude asi bránit na místě, ačkoli nelze vyloučit protiúder nepřítele z kuloaru všejanského na styk obou vyšších jednotek, zejména proto, že se hned po 1 hodině nepřítel překvapujícím nočním útokem zmocnil Všejan, kde do 3 hod. situace nebyla ještě vyjasněna.

Velitel křídelní vyšší jednotky má naopak dojem, že nepřítel nedolá našemu rannímu útoku, a nepředpokládá žádný houževnatý odpor.

Nuže, jaký předpoklad může si učiniti velitel jezdecké skupiny?

Napoleon tvrdil, že se nikdy nezmýlíme, když připustíme všechny tři možnosti o činnosti nepřítele, t. j. že se nepřítel buď bude bránit, buď zahájí útok sám anebo konečně ustoupí... Měl zajisté svatou pravdu! I v našem případě musíme plně připustit jeho heslo a nehádat za nepřítele, co asi podnikne, když nemáme žádných podstatných dokladů o jeho pravděpodobném rozhodnutí.

Lze spíše předpokládat, že se bude bránit neb útočit než ustupovat? To nelze rovněž tvrdit. Mluví sice pro útok a také obranu výpad u Všejan, rovněž tak přesun jakýchsi záloh k Jizeře na směr Luštěnice, Horky. Připustíme však, že i tato zdánlivě nezlomná fakta mohou být i přípravou k nepozorovanému ústupu, aby náš připravený útok udeřil buď do prázdná nebo proti menším částicím zanechaným v dotyku.

Plk. B. si tedy nemůže z velmi hodnotného hlášení svého zpravodajského důstojníka učinit žádný pravděpodobnější předpoklad, co se týká nepřítele na vých. břehu Jizery, jenž by alespoň do jisté míry měl vliv na jeho rozhodnutí při splnění úkolu jasně stanoveného velitelem armády. Pokud jde o nepřátelské zálohy zjištěné večer na postupu z Luštěnic na západ a v Brodci, může se docela právem domnívat, že nezůstanou na Jizeře, bez ohledu na to, která z tří eventualit ráno 13. října nastane.

Zahájí-li nepřítel sám protiofensivu, půjde mu o to, by nebyl ohrožen na křídle se záp. břehu Jizery, na každý způsob ne v boku, což by mohlo

zvrátit i jeho případné ofensivní úspěchy. Bude-li se bránit, zajistí své křídlo u Lazarek bezpečněji než tokem Jizery, a to na jejím západním břehu. Ustoupí-li v noci nebo ráno na sever, nemůže pouhé pasivní obsazení mostů přes Jizeru zaručit nerušený pohyb jednotek vzad před zásahem rychlých prvků protivníkových na západním, dosud volném břehu Jizery.

Nabývá tedy tato úvaha o nepříteli již jakési jasnější formy a vede k oprávněnému předpokladu, že bez ohledu na to, k čemu se nepřítel rozhodne na východě, bude jeho snahou na západě zajistit si v době nejkratší takový prostor, jehož držení bude mít podstatný vliv na splnění jedné z tří možných eventualit nepřítelova rozhodnutí, t. j. útočit, bránit se neb ustoupit.

Pohled na mapu musí utkvět na dominující nad celým okolím pahorkatině Na Homolce (Horka, Černava, Průhon a bašta Mečeřížská), jejíž včasné držení s výhledem a dobrými palebnými možnostmi, zejména ve směru na Kostelní Hlavno, odkud nejspíše může se očekávat zásah nových jednotek protivníka, bude mít pro nepřítele mimořádný význam.

Držením tohoto prostoru a ještě i vstupní brány do Mečeříže, kterou je výšina na Pískách trig. 272, nejenže zpomalí postup protivníka, nýbrž snadno a včas zjistí pouhým pozorováním jeho počiny, bude-li on chtít hlubším obchvatem eventuálně i přes les Na dlouhém běhu vymanévrovat toto výhodné postavení, uzavírající směr N. Benátky, Lipník a vedoucí do vlastního a při tom přímého týlu.

Má-li nepřítel k dispozici jen to, co bylo hlášeno u Luštěnic a v Brodci, je jisté, že nebude mít pádné důvody k roztahování a tříštění svých sil k případnému uzavření vstupu do lesa Na dlouhém běhu. Je pravděpodobnější, že se především na hlavním směru organizuje k obraně nebo se připraví na vedení ústupového boje, podle toho, ke které akci se rozhodne velitel vlastního sboru na východě. Jen při vlastní ofensivě na východním břehu Jizery se snad pokusí zajistit prostor Na dílech a U průhonu a jižní okraje lesa Na dlouhém běhu.

Z této úvahy o nepřátelských možnostech na záp. břehu Jizery docházíme k velmi pravděpodobnému předpokladu o nepříteli, že nezůstane na Jizeře k ochraně mostů v svém týlu, nýbrž že postoupí když ne v noci, tak za prvního rozbřesku na Mečeříž, aby co nejdříve ovládl pahorkatinu Na Homolce a výšinu Na Pískách.

Je to tedy závěr celkového posouzení nepřítele (strana červená) jako prvku rozhodnutí. Tento závěr je pak nejdůležitějším podkladem k utvoření dojmu nebo v našem předpokladu velitele jezdecké skupiny plk. B. (strana modrá) o nepřátelské činnosti 13. října ráno.

*

Plk. B. v svém řešení, které jsme sledovali dříve, pravděpodobně stejně tak uvažoval a připustil předem možnost, že se nepřítel zmocní prostoru Mečeříž, Na Homolce, poněvadž vysílá své jezdecko k obchvatnému manévru přes terén dosti obtížný pro jezdecko, jakým je les Na dlouhém běhu, s jasným úkolem „svým postupem ulehčí v pronikání vých. proudu na Mečeříž, Zdětín...“ Avšak na druhé straně, čteme-li úkol, který dostal velitel cyklistického praporu, totiž že má dosáhnout prostor Mečeříž a zajistit tento prostor, odkud postoupí dále na rozkaz, zdá se, že plk. B. vůbec

nepočítá s možností boje v tomto prostoru nebo s možností, že tento prostor již bude nepřítelem obsazen, a spíše vyčkává zde s cyklistickým praporem vyrazení svého jezdeckta z lesa...

To ovšem bude postupovat velmi pomalu, neobyčejně těžce, bez cest, jen lesními průseky a ovšemže i v široce rozčleněné sestavě, poněvadž má dosáhnout 1. postupného cíle, t. j. výšiny Kohout, Hor. Slivno, kóta 281 u Šibenice, celkem 4 km širokého, a připouští, že již tam může být nepřítel, poněvadž dodává: „nenarazí-li na 1. cíli na nepřítele, postoupí bez zastávky přes Dol. Slivno na 2. cíl.“

Podíváme-li se však ještě na úmysl, který byl ovšem podkladem provedení, u kterého jsme se na okamžik zastavili, vidíme, že i v úmyslu vylučuje plk. B. střetnutí s nepřítelem u Mečeříže, poněvadž zde teprve hledá „základnu operací proti nepříteli, který by chtěl překročit Jizeru“...

Proč tedy plk. B. provádí dosti kombinovaný manévř, jde proti nepříteli v široké sestavě, vyčkává u Mečeříže vyrazení jezd. pl. 12 z lesa Na dlouhém běhu, ztrácí čas, přenechává nepříteli volnost jednání a dokonce riskuje, že bude své jednotky zasazovat do boje po částech? Snad proto, že jeho instinkt mu napovídá opak, t. j., že u Mečeříže dojde asi k střetnutí s nepřítelem, a proto, aniž jeho možnosti zhodnotí, jde proti němu již s hotovým obchvatným manévřem od západu...

Proč se však plk. B. nepokusil místo neodůvodněného prozatím vymanévrování prostoru Mečeříže od západu zmocnit se téže pahorkatiny Na Homolce před nepřítelem? Zhodnotíme trochu význam této pahorkatiny vzhledem k úkolu jezdecké skupiny plk. B.

Úkol zní: chránit bok útočící armády a překročením Jizery vpadnout do nepřátelského týlu...

Bok vlastních vojsk chráním tehdy, když v okamžiku jejich vyrazení k útoku jsem alespoň na výši jejich volného křídla a ovládám takový terén, který by dával nepříteli možnost pozorováním a palbami toto útočící křídlo ohrozit. Nuže tím terénem výhodným pro obě strany je zrovna táž pahorkatina, kterou, jak jsme řekli, bude nepřítel chtít si včas zajistit bez ohledu, k jakému druhu boje dojde na východě.

Proč plk. B. nedospěl k úmyslu ovládnout především tak důležitý terén a hodnotí pravděpodobně jen směry navzájem se odporující? Proč neuvažuje o důležitosti terénu vzhledem k úkolu, který dostal?

Proto, že nezhodnotil možnosti nepřítele, nezhodnotil význam terénu pro nepřítele a nevžil se do svého úkolu.

Provádí, jak jsme viděli, svůj vlastní manévř, který vůbec nemusí mít nějaký podstatný vliv na úspěch útočící křídelní vyšší jednotky vlastní armády, ba naopak i při menším zdržení postupu jezdeckého pluku lesem, křídlo, které má chránit, chráněno nebude.

Nepřítel, jenž se zmocní před příchodem cykl. praporu modrých výšin Na Homolce, bude mít rozhodně vliv na průběh útoku na východě a bude pánem situace na západě dotud, dokud obchvacující jezdecký pluk neprojeví podstatně svůj zásah. Bude-li pak tento pluk v svém postupu poněkud zdržován i slabšími částicemi červených, může se stát, že se jeho zásah bude projevovat velmi pomalu.

Ovládnutím pahorkatiny Na Homolce nejenže se nejlépe chrání bok vlastní armády, nýbrž získává se skutečně výhodná základna pro jakýkoli manévř na záp. břehu Jizery, neboť se znemožňuje nepříteli nahléd-

nout z pozemních pozorovatelů do vlastního týlu. Modrý však naopak ovládá odtud svým pozorováním jak terén na západním břehu Jizery, tak i nepřátelský týl na východě.

Vidíme nyní, jak důležitou byla pro velitele jezdecké skupiny malá úvaha o nepřátelských možnostech, o terénu, o vlastní situaci a o úkolu, která by ho zajistě přivedla k takovému závěru, který by mu přímo diktoval především nezbytnost dosažení nebo zmocnění se nikoliv jen Mečeříže, nýbrž masivu pod jedním názvem Na Homolce i se hřbetem Vinice kóta 283.

Nepovšimnutím si základních prvků každého rozhodnutí chce se velitel jezdecké skupiny zajistit na Košateckém potoce a vyhledává si jako základnu prostor Hor. Slivno, Mečeříž, jehož dosažení vyžaduje delšího a těžšího manévru než prostor Mečeříž, Na Homolce, kterého může dosáhnout rychleji a ihned diktovat svou vůli vůli nepříteli. Je otázka, podaří-li se mu uskutečnit tuto druhou eventualitu. Nutno však jen chtít! V dalším průběhu cvičení uvidíme, že to bylo přece dobře možné.

*

Stručný rozbor prvků i při jakési nelibosti u nás k této metodě velitelského rozhodování musí přece předcházet každé podstatné rozhodnutí. Jen tak se naučíme postupně synthetickému myšlení, ke kterému musíme spěti zejména u jezdeckta, poněvadž na zdoluhavý rozbor nebudeme nikdy mít dostatek času!

Neznamená to však, že synthetické rozhodování musíme ihned vyžadovat. To by nebylo správné, poněvadž ono je naším cílem, jehož dosažení vyžaduje dlouhé rozumové práce.

Synthetické rozhodování vyžaduje vysoké velitelské inteligence, kdy pouhý pohled na mapu stačí, aby podstata terénu v tom neb onom úkolu ihned vynikla, kdy vyvinutá představivost nám umožní učinit jasný závěr o nepřátelských možnostech, kdy nám náš vytrénovaný velitelský mozek ihned napoví, oč vlastně a hlavně běží, i při pouhém čtení poněkud obsírněji stylisovaného úkolu...

Všeho toho, t. j. možnosti rozhodovat se syntheticky, dosáhneme častějším treningem všech svých smyslů a mozku a častějšími cvičeními, zejména s vojsky. Tento trening však co do délky a námahy není pro všechny stejný.

Komu se nedaří synthesisa ihned, musí zase a znova hledat pomoc v rozboru prvků nejprve odděleně a pak v příčinné a časové souvislosti, jak to doporučuje náš Polní řád (čl. 86).

I náš velitel jezdecké skupiny se rozhodoval instinktivně, syntheticky, ačkoli, jak se nám zdá, nemá ještě nezbytných předpokladů pro tento tak žádoucí způsob rozhodování.

*

Analysujeme ještě úkoly, které dal plk. B. svým PO., a požadavky, které tlumočil styčnému důstojníkovi pozorovací letky.

Především malou poznámku o podstatě PO. Ta záleží v tom, aby veškerá činnost PO. co nejvydatněji přispěla k nejvhodnějšímu provedení manévru, ke kterému se velitel vysílající PO. již rozhodl, dále, aby podstatně přispěla k rozhodnutí velitele, nebyl-li ještě rozhodnut, a konečně, aby umožnila veliteli včas korigovat neb i pozměnit své rozhodnutí, ukázalo-li se nevhodným.

To říká vše a s tím vědomím musí odcházet každý velitel PO. bez ohledu na to, jak byl úkol PO. stylisován. Ovšemže každý velitel PO. musí jednat velmi iniciativně a mít neustále na paměti v celé řadě rozhodování, ke kterým ho bude nutit jednak úkol, jednak nepřítel a terén, čím a jak může přispět svému veliteli, který ho vyslal.

Často se ukáže ve skutečnosti, že nebudou to jen zprávy, na kterých naši velitelé mnohdy až ztrnule lpí, a že velitel PO. bude mnohdy nucen rozhodnout se i k otevřenému boji s nepřítelem, nikoli jen pro to, aby získal zprávy a zabal něco nepřátel, nýbrž aby jednal v intencích úmyslu svého představeného. R. 1914 jsme viděli dost případů, kdy PO. držel odhodlaně důležité terénní objekty do příchodu vlastních jednotek, kdy důmyslným manévrem lákal nepřítele ze směru postupu vlastních vojsk, aby nepřítel neměl čas vytvořit v nebezpečném místě silný palebný sled a tím akci vlastního jezdecktva proměnil v pěší boj, kdy vytvářel pro vlastní jezdectvo nejvhodnější podmínky pro obchvatný manévra a p. Bylo rovněž neméně případů, kdy PO. dodal jen několik zpráv a nijak samé bitvě nepřispěl.

Ze zkušeností ze světové války víme však, že činnost PO. není v hlubokém týlu nepřítele! Pronikl-li tam, má se i zde jeho činnost usměrnit v tom smyslu, aby podstatně rušil práci těch velitelů, jejichž jednotky jsou zasazeny proti vlastním vojskům a nikoli vojskům sousedním.

Zpozorujeme-li, že nepřítel projevuje snahu o obchvat, musí zanechat včas pronikání do lákavého vždy týlu a přímo se zakousnout do těch nepřátelských částí, které mohou nejvíce ohrozit vlastní akci.

Vystihl-li, že přenechá-li nepříteli, na kterého narazil a kterého zhodnotil, volnost jednání a že půjde-li za svým úkolem dále, zmocní se nepřítel důležitého bodu před příchodem vlastních vojsk, musí se rozhodnout k činu a jednat iniciativně a p.

Proto každý jezdecký velitel vysílající PO. musí se dobře podívat do očí tomu, komu svěřuje tak odpovědný úkol vpředu, musí znát své podřízené do nejmenších detailů a nelitovat pro tato poslání svých nejlepších jedinců.

Nepovažovat však přezvědné oddíly za jakousi samozřejmou a vždy nezbytnou složku zpravodajství a zajištění, uvažovat dobře o účelu jejich poslání, chtít od nich činy v prospěch celku, povzbudit je k těmto činům, žít s nimi neustále, nehledě na vzdálenosti, a nutit je, aby žily se svým celkem a podstatně přispěly k splnění úkolu svých vojsk.

Dále je na místě připomenout ještě tu okolnost, že veškeré požadavky, které klade velitel na přezvědné oddíly, musí obdobně jako i v požadavcích na letectvo stylisovat v pořadí důležitosti jednotlivých bojových výkonů PO. a tak, aby nejpodstatnější část z celkového úkolu zřejmě vynikla a byla jasná jak veliteli PO., tak i jeho podřízeným.

Zastavme se u našeho SPO. 5, který měl za úkol postoupit přes Kostelní Hlavno, Mečeříž, Zdětín, Horky n. Jiz. a Luštěnice.

Na prvním místě měl navázat styk se záp. křídlem armády u Předměřic, pak zjistit, zda lesní defilé již od Mečeříž je prosto nepřítele a udržet je proti přesile až do příchodu cyklistů. Dále zjistit situaci u Kochánek, N. Benátek, Dražic a Horek, situaci na vých. břehu Jizery, technické podmínky pro přechod přes Jizeru v pásmu Dražice, Hrušov a konečně zajistit na vých. břehu Jizery přechod přes tento vodní tok v Brodci směrem k Luštěnicím.

(Příště dále.)